

Beleggen voor beginners

Risico - Spreiding - Timing - Trackers

Risico & Asset Allocatie

Wat is het risico van beleggen op de beurs? Een veel gestelde vraag van particulieren die hun zuurverdiende spaarcentjes niet graag zien verdwijnen in de kolkende golfbewegingen van de financiële markten.

Stel je deze vraag aan beleggings-professionals dan komen ze met ingewikkelde begrippen aanzetten als: standaarddeviatie van historische rendementen of Sharpe-ratio. De modale particuliere belegger zegt dit allemaal niet zo veel.

Sparen

Om het begrip risico voor een buy-and-hold belegger iets inzichtelijker te maken hierbij een grafiek die deze materie probeert te verduidelijken.

Stel u had 20 jaar geleden 250 euro over en wilde dit beleggen op de beurs. Wat had u dan moeten doorstaan om meer rendement te maken dan een spaarrekening? Een spaarrekening had uw geld ongeveer verdubbeld naar ±500 euro (gemiddelde rente 3,5%). En dan had u nog flink moeten 'shoppen' om ieder jaar de hoogste rente te krijgen.

Aandelen versus obligaties

Dan gaan we nu naar de grafiek waarin drie scenario's zijn doorgerekend. Om te beginnen een tracker die (passief) had belegd in de AEX-index met herbelegging van de dividenden - een z.g.n. 'total return' fonds. Dit is de blauwe lijn. Een aangroei van het vermogen van 250 euro (eind 1996) naar 860 nu is best fijn natuurlijk. (Gemiddeld rendement van 6% per jaar.)

Maar stel dat u was ingestapt in 2007 en u had dringend geld nodig gehad in 2009. Dan had u waarschijnlijk de haren uit uw hoofd getrokken - had ik het geld maar op een spaarrekening gezet!

Nu naar de gele lijn. Dit is het Rorento obligatiefonds van Robeco. De uitgekeerde couponrente wordt hierin ook weer herbelegd in obligaties. Het gemiddeld rendement over 20 jaar is ongeveer 5% per jaar (minder dan aandelen dus). Maar het koersverloop is ook een stuk rustiger.

Dan is er nog de 'gouden middenweg' tussen aandelen en obligaties. Namelijk de 250 euro 50/50 te verdelen tussen aandelen en obligaties (oranje lijn).

Asset Allocatie en spreiding

Kiezen dus. Sparen en genoeg nemen met een relatief laag gemiddeld rendement. Of de wilde achtbaan van de blauwe lijn. Dan lijkt het gele obligatiefonds uiteraard een goed alternatief. Maar let op: niemand geeft u de verzekering dat de toekomst net zo verloopt als de afgelopen 20 jaar! Dit geldt zowel voor de obligaties als de aandelen.

Omdat niemand weet hoe de verschillende asset categorieën het gaan doen de komende 20 jaar is het van belang spreiding aan te brengen in de portefeuille. Om te beginnen tussen aandelen en obligaties. Binnen de beleggingstheorie is er een stroming die zegt dat hoe jonger u bent, hoe meer u moet beleggen in aandelen. Waarbij de vuistregel is dat het percentage aandelen '100 minus uw leeftijd' bedraagt. Uw leeftijd is dus gelijk aan het percentage obligaties.

De methode van beleggingsexpert [Harry Browne](#) doet het anders: hier wordt een gelijke verdeling over: cash, obligaties, aandelen en goud aangehouden.

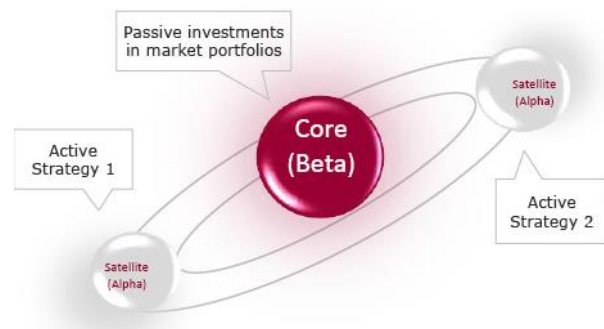
Mijn eerste portefeuille

Beide methoden dienen ieder jaar te worden geherbalanceerd. Bij de '100-regel' gebeurt dit automatisch. U wordt immers ieder jaar ouder; met een nieuwe verhouding tot gevolg. Bij de Harry Browne portefeuille moeten ieder jaar de vaste verhoudingen worden aangepast aan de koersontwikkeling.

Variabele portefeuille

Beide bovenstaande varianten kunnen worden gecombineerd met een z.g.n. variabele portefeuille. Wat is dat?

Dit is een gedeelte van de portefeuille (hooguit 15% groot) waarbinnen actieve beleggingsstrategieën worden toegepast. Deze draaien als het ware om de vaste rode kernportefeuille heen om extra rendement te maken.

De constructie van een vaste passieve portefeuille en een kleinere 'variabele' portefeuille heet in beleggersjargon het 'Core Satellite' model.

Binnen deze variabele portefeuille kan van alles zitten. Van opties en turbo's op de 'korte baan', tot stock picking strategieën op basis van technische of fundamentele analyse. Zo lang u er maar op let dat de risico's in het 'satelliet' gedeelte niet de kern kunnen besmetten. Er mag geen geld gaan van het vaste deel naar het variabele deel. Wel andersom.

Welke rol speelt timing in de vaste kernportefeuille?

Om kort te gaan: timing speelt in de kernportefeuille géén rol. Tenzij u herbalancering als een soort van timing ziet. Wanneer u begint met beleggen en u start met een serieuze som geld, dan zou u geneigd kunnen zijn om te wachten met instappen tot de markt 'lager staat'. Foute boel, want wat als dat moment nooit komt?

Beter is om in de tijd gespreid uw kernportefeuille op te bouwen. Bijvoorbeeld 12 maanden lang iedere maand 1/12 deel inleggen. Zo voorkomt u de emotie 'spijt' dat u niet op het goede moment bent ingestapt.

Timing betekent dat u een gok neemt met de impliciete aanname dat u de markt kan verslaan. Neem deze gok nooit in de kernportefeuille, maar alleen in de variabele portefeuille. Zo kunt u bijvoorbeeld in de variabele portefeuille een asset categorie opnemen op basis van een technische analyse strategie of een handelssysteem. U brengt dan een overweging aan in en bepaalde asset categorie. Zonder dat deze 'gok' de kernportefeuille aantast.

Trackers

Volgens Warren Buffett zijn de meeste beleggers het beste af met een indextracker, oftewel een Exchange Traded Fund (ETF). Zijn favoriet is het 'Vanguard S&P 500 Index Fund', welke naadloos en tegen zeer lage kosten de breed gespreide Amerikaanse S&P 500 aandelen index volgt.

Over de afgelopen tien jaar verloren zelfs de vijf meest prestigieuze hedgefund managers het van de S&P 500 index. Het beleggen in slechts één indextracker zal echter toch tegen het gevoel ingaan van menig belegger.

Afgezien van het feit dat u misschien ook in obligaties wilt beleggen, kunt u ook kiezen voor meer spreiding in geografisch opzicht. U kunt bij diverse aanbieders trackers kopen voor een continent, regio of een bepaald land.

Neem selectie indextrackers serieus

Kosten

Waar moet u op letten bij de selectie van trackers? Allereerst uiteraard op de kosten. Op de populaire vergelijkingssite 'Morning Star' wordt dit vermeld onder het kopje 'lopende kosten'. Hoe lager hoe beter.

Een andere factor is of er dividend wordt uitgekeerd of herbelegd. Is uw doel vermogensgroei dan kunt u het beste kiezen voor een tracker die dividend herbelegd. Heeft u het cash-dividend nodig als inkomen dan kunt u kiezen voor een fonds dat het dividend uitkeert.

Fysieke aandelen

Kies altijd voor een tracker die de aandelen fysiek in bezit heeft en niet simuleert met derivaten. Deze fondsen die werken met derivaten worden 'synthetische trackers' genoemd. Afblijven! Er zit dan namelijk extra risico in het fonds, het zogenaamde 'tegenpartij risico'. Dit geldt ook voor grondstoffen trackers. Check of bijvoorbeeld een goudtracker ook daadwerkelijk zijn goud in een kluis heeft liggen.

Het inwinnen van informatie over trackers doet u uiteraard via internet. Morningstar is een mogelijkheid, maar 'double check' de informatie ook altijd op de site van de aanbieder zelf. Hoe meer 'verstopt' bepaalde informatie is, hoe argwanender u dient te worden. Waarschijnlijk is er iets te verbergen.

ETF's willen ook gewoon graag geld verdienen. Informatie die ze graag wegmoffelen is bijvoorbeeld: kosten inhouden op dividend uitkeringen, het (toch) gebruiken van derivaten, land van vestiging met een bedenkelijke reputatie et cetera.

Bovenstaande kost natuurlijk tijd. Maar bedenk goed wat uw moeder vroeger tegen u zei: "Eén moment van onbedachtzaamheid maakt dat men jaren schreit."

Onderstaande fondsen zijn (medio 2017) reeds **gecheckt op de Morning Star site en de site van de aanbieders zelf**. Alle fondshistorie is -voor zover mogelijk- in Wall Street Professional software gecheckt op performance t.o.v. de onderliggende waarde. Alle fondsen doen aan fysieke replicatie en hebben de stukken (en goudstaven) zelf in bezit.

Aandelen	Kosten / Valuta	Dividend / Coupon	Rating Morning Star	Regio
Vanguard Investment Series plc Eurozone	0,30% / EUR	Herbeleggend	4 sterren	Eurozone
Vanguard Investment Series plc U.S. 500	0,06% / EUR	Herbeleggend	4 sterren	VS
Think AEX ETF	0,30% / EUR	Uitkerend	4 sterren	NL
iShare AEX ETF	0,30% / EUR	Uitkerend	4 sterren	NL
Vanguard FTSE All-world ETF	0,25% / EUR	Uitkerend	4 sterren	Wereld
Think Global Equity ETF	0,20% / EUR	Uitkerend	4 sterren	Wereld
Obligaties				
Robeco Global Total Return Bond Fund FH	0,53% / EUR	Herbeleggend	3 sterren	Wereld
iShares € Govt Bond 7-10yr ETF	0,20% / EUR	Uitkerend	5 sterren	Eurozone
Commodities				
ETFS PHYSICALGOLD	0,39% / EUR	NVT	Geen Rating	NVT
ZKB Gold ETF AA EUR	0,40% / EUR	NVT	Favoriet Marcel Tak (IEX)	NVT

Bijlage met berekeningen en voorbeelden

Voorbeeld portefeuilles volgens de '100-regel' (leeftijd 40 jaar) en Harry Browne

Portefeuille volgens de '100-regel'			
Leeftijd			40
Totale Inleg Portefeuille		€ 100.000	
Percentage Variabele Portefeuille			10 %
Percentage Liquide houden			5 %
Aandelen	€ 51.000		
Obligaties	€ 34.000		
Cash	€ 5.000		
Variabel deel	€ 10.000		

Portefeuille volgens Harry Browne 'Fail-Safe Investing' methode			
Totale Inleg Portefeuille		€ 100.000	
Percentage Variabele Portefeuille			10 %
[output]			
Aandelen	€ 22.500		
Obligaties	€ 22.500		
Goud	€ 22.500		
Cash	€ 22.500		
Variabel deel	€ 10.000		

Voorbeeldrendementen

Wanneer u gaat beleggen dan heeft u waarschijnlijk een bepaald doel voor ogen. Om te kijken of dit ook bij benadering haalbaar is, vindt u hierbij een tabel met de opbrengst van 1000,- tegen diverse vaste rendementen met verschillende looptijden. U mag gewoon interpoleren in de tabel; het blijven, zeker op de beurs, toch prognoses.

Opbrengst van 1.000,- spaargeld					
	looptijd (jaren)				
rente %	5	10	15	20	30
2	1.104	1.219	1.346	1.486	1.811
4	1.217	1.480	1.801	2.191	3.243
6	1.338	1.791	2.397	3.207	5.743
8	1.469	2.159	3.172	4.661	10.063
10	1.611	2.594	4.177	6.727	17.449

Tip: vervang de punt in de tabel door een komma en u heeft de factor waarmee u uw spaargeld of belegging kan berekenen in de toekomst

Voorbeeld:

U heeft 50.000,- euro belegd en u verwacht een rendement over 20 jaar van 6%. Dan is die 50.000 euro over 20 jaar theoretisch waard:

$$3,207 \times 50.000 = 160.350$$

Historische total-return rendementen diverse indices

Ter aanvulling nog een klein overzicht van de totaal-rendementen, dus inclusief herbelegd dividend of couponrente, van een aantal indices de afgelopen 20 jaar, dus sinds 1997 (Bron: Keyword BV):

- Spaargeld: 3,5% (best practice - 1 jaars deposito's)
- Rorento: 5% (total-return obligatiefonds)
- AEX: 6%
- DAX Xetra: 7%
- S&P 500: 9% (berekend in euro's)
- MSCI world: 6%

- Inflatie 1997–2017 (volgens de CBS consumentenprijs-index) bedroeg gemiddeld 1,7% per jaar.

Bedenkt echter goed dat er een groot verschil is tussen sparen en beleggen. Om met de AEX een total-return van 6% per jaar te maken moest u de afgelopen 20 jaar tussentijdse (piek-bodem) koersdips van meer dan 50% doorstaan!

En nog even dit - voor het geval u het was vergeten: Rendementen uit het verleden geven geen garanties voor de toekomst.